

MALÉ ANTILY 2012/2013

Pachatel se vždy vrací na místo činu. A stejně tak se někteří cestovatelé vrací do míst, kde se jim líbilo. Ani já nejsem výjimkou, a tak jsem přelom roku trávil v mém oblíbeném Karibiku. Opět byly mým cílem ostrovy Malých Antil. Tentokrát se naše skupinka zredukovala na pouhé tři členy: Zdeňka, David a já.

Naše cesta začíná na pražském letišti, nyní nese jméno prvního českého prezidenta Václava Havla. Je těsně po vánočních svátcích a všude jsou davy lidí, které měly podobný nápad. Touha Čechů opustit zimou sevřenou vlast a vypravit se za teplem do exotických krajů je značná.

Let do Karibiku není přímý a nás čeká přestup v Paříži. Tentokrát se přestup komplikuje tím, že musíme změnit letiště. Vnitrostátní lety Air France odbavuje z letiště Orly a mezistátní z terminálů letiště, které nese jméno francouzského prezidenta Charlese de Gaulla. Mezi těmito letišti jezdí pravidelný autobus, na který jsme si pořídili jízdenky.

S francouzskou realitou se setkáváme ihned. Na zastávce autobusu stojí hlouček cestovatelů a my se k nim přidáváme za jemného, leč vytrvalého deště. Při příjezdu autobusu se nejdříve ukládají kufry do podpalubí. To zvládneme a snažíme se dostat do suchého autobusu. To už jde hůře, neboť stejně se snaží ostatní. Někteří využijí figle, postrčí své děti do autobusu a domáhají se vstupu. Zřejmě už mají zkušenost.

Konečně jsme na řadě a zazní mohutný řidičův hlas: „Poslední dvě volná místa!“ Samozřejmě se ve Francii hovoří francouzsky. Zdenička udělá smutný kukuč a prohlásí, že jsme tři. Nakonec se ukáže, že právě tři volná místa pro nás zůstala. Ti, kteří neměli štěstí a musí čekat na další spoj, se dožadují vyndání svých zavazadel z útrob autobusu. My v suchu a plné spokojenosti uháníme k letišti Orly.

Na letišti dominuje stále francouzský organizovaný Čechům nepochopitelný chaos. Odbavovacích přepážek je tu mnoho, ale všechny lety do zámořských departementů mají pouze přepážku 31. K naší smůle odlétá pět minut před naším letadlem na Martinik letadlo na Guadeloupe. Třebaže jsme již odbaveni z Prahy, musíme podstoupit osobní odbavení v kiosku, abychom mohli letět do teplých krajín. Po všech nutných bezpečnostních kontrolách a strávení notného času na dvou francouzských letištích konečně vstupujeme na palubu letadla a usedáme do svých pohodlných sedaček.

Tím však francouzský smysl pro rovnost, volnost a bratrství nekončí. Jedna postarší Francouzka se rozhodla, že chce sedět na místě Zdeničky. No to nepochodila, zvláště když se snaží mluvit pouze francouzsky. Zdena jí jasně dala najevo, že se nehodlá nikam stěhovat. Paní nelenila a došla si pro letušku. Ta plynulou angličtinou vysvětlila Zdeně, že je tady skupinka Francouzů, kteří musí sedět pospolu. My jsme kontrovali, že i my jsme skupina a chceme být pospolu. Nakonec paní odněkud vytáhla hůlku, kterou demonstrovala, že se jí musí vyjít vstříc. Měkkosrdcatá Zdenička podlehla nátlaku a jala se stěhovat. Tímto ale neskončilo, neboť do stěhování bylo zapojeno 12 lidí. Ano, slovy dvanáct. Dvanáct lidí, kteří se začali přeskupovat! A ve výsledku seděl místo Zdeniči nevzhledný obézní pán.

Tak teď už snad není žádná překážka v tom, abychom dorolovali na ranvej. Letadlo na ranveji nabírá rychlost a už se koly odlepuje od zimní studené Evropy a na stříbřitých křídlech nás unáší vstříc exotickým končinám.

Francie – Martinik

Martinik je jedním ze zámořských departementů Francie. Jedná se o integrální součást Francie. Tudíž po příletu z Francie se nekoná žádná pasová a celní kontrola. To však neplatí při příletu z okolních karibských ostrovů. Francouzi jsou v kontrole důslední. Po příletu z Barbadosu jsme stáli neskutečně dlouhou frontou. Fronta nebyla dlouhá do počtu osob, ale byla dlouhá časově. 40 pasažérů odbavovali hodinu. Po dvaceti minutách, kdy začali reptat i Francouzi, začali odbavovat francouzské občany a na mou reakci přidali i ostatní občany EU. Američané si museli počkat. Přece jenom domácí mají svá privilegia.

Letiště na Martiniku působí ospalým dojmem, třebaže se jedná o velkou plochu. Na letišti je minimum obchodů a restaurací. Dále tu nenaleznete žádnou směnárnu. Reputaci bankovních služeb zajišťují dva bankomaty. Půjčoven aut a přepážek leteckých společností je však přehršel.

Směna peněz na Martiniku si zaslouží vlastní odstavec. Nejenže na letišti je tato finanční služba zapovězená. Ale ani v hlavním městě Fort-de-France nesměňují bankovní domy cizí měnu. Po usilovném pátrání jsme nakonec našli pouhopouhou jednu směnárnu na celém ostrově. Dlužno podotknout, že tohoto monopolního postavení nikterak nezneužívá a za poctivé kurzy jsme tu směnili jak americké dolary, tak dolary východokaribské.

Další služby, které stojí za zmínku, jsou poštovní. Dal jsem si práci a našel jsem hlavní poštu Martiniku. Francouzsky některé jednoduché věci zvládám, tak jsem našel bez větších problémů přepážku, kde jsem si objednal poštovní známky. Úřednice mě vykázala za žlutou čáru, abych si počkal na zavolání. Evidentně neměla nic na práci a chtěla mě školit. Nehnul jsem ani brvou a poslušně čekal. Pět minut se nic nedělo. Pak zvon začal zvonit poledne a poštmistrová zaklapla okénko a bylo vymalováno. Když po chvíli kolem mne procházela na oběd, ucedila koutkem úst, abych šel ke kolegyni u kiosku. Kiosek je takový ostrůvek, ne nepodobný informacím, kde bych si známky koupit nechtěl. Předemnou byla mladá Francouzka, která kupovala pěknou známku za 57 evrocentů.

Když došlo na mne, objednal jsem si známky na pohled do Evropy. Paní spráskla ruce a jala se hořekovat. Dnes je konec ledna a my jsme od Nového roku změnili tarif a já nemám známky v požadované hodnotě. Utvrdil jsem se, že místo 1,07 € se teď lépe na pohledy do Evropy 1,13 €. Tak mi nakonec nabídla nevzhlednou typickou červenou známku v ceně 63 evrocenty za kus. A prý ať si nalepím na pohlednici dvě. Ať počítám, jak počítám, vychází mi, že francouzskou poštu přeplatím na jednom pohledu o 13 evrocentů. To se mi teda nechce.

Dožadují se krásných známek za 57 evrocentů, neboť přeplatit poštu o jeden evrocent by mě tolik nebolelo. Paní mi mile vysvětlila, že ty má pro Francouze a ne pro cizince. Tak jsem snad svým nákupem odvrátil jistý krach francouzské pošty.

Samotné hlavní město není vyhlášeným francouzským městem. Za pozornost určitě stojí knihovna a katedrála. Jinak je to fádni provinční město.

Pokud si půjčíte auto, můžete se porozhlédnout i po ostrově. David se rozhodl na letišti vypůjčit auto u renomované mezinárodní společnosti. Tím, že neovládá žádné francouzské slovo, jsme dostali nejmenší auto s nejvyšším možným tarifem. Dokonce nevslyšeli Davidovu žádost o slevu, na kterou má samozřejmě nárok. V lednu dokonce pořádali výprodeje s 20 % slevou. Nás však auto stálo trojnásobek.

Osobně se kloním k názoru, že Francouzi nejsou arogantní, ale nesnášejí, když k nim cizinci přistupují s naprostou samozřejmostí, že hovoří anglicky. Vždy začínám hovor ve francouzštině a po prvních větách se zeptám, zda můžu přejít do angličtiny, neboť francouzštinou vládnou chabě. Většinou pochodím.

Když máte automobil, vyplatí se udělat výlet na sever ostrova. Silnice na Martiniku jsou v pořádku a asfalt příjemně ševelí pod koly. Na severu se nachází bývalé hlavní město Saint-Pierre. Toto město zničila exploze nedaleké sopky Montagne Pelée. Láva v roce 1902 zlikvidovala podstatnou část města a ztráty na lidských životech byly vysoké. V současném Saint-Pierre se nachází muzeum a volně přístupné ruiny divadla a věznice. Pokud člověk chce rozjímat o síle přírody, měl by navštívit nedalekou katedrálu, kterou sopka nezničila.

Nad městem stále vulkán kraluje, ale zřejmě se za svou minulou aktivitu stydí a svůj vrchol stále halí do plujících mračen. Ve městě nacházím malý krámk, kde vám na počkání připraví osvěžující ovocný koktejl. Svou bídou francouzštinou se domlouvám, že bych v poledním žáru rád svlažil hrdlo lahodným mokem. A jelikož jsem nerozhodný, z kterých druhů ovoce koktejl chci namíchat, nabídne se prodavač, že mi namíchá mok dle své vlastní fantazie. Vezme do ruky banán, oloupe ho a šup s ním do mixéru. Pak přidá část ovoce source soap, což je velký plod s tuhou zelenou slupkou a bodlinkami. Když slupku oloupe, vykoukne na mne bílá dužina. Šup a následuje banán do mixéru. Pak trochu limetkové šťávy a starobylý mixér se dostává do svých vysokých obrátek. Během minutky mám plnou sklenici osvěžujícího pití.

Pokud přistoupím na nesystémový francouzský systém, nepíšu, že ho pochopím, a nebudu mu klást odpor, či se něčemu divit, můžu si dosyta vychutnat krás této karibské části Francie.

Svatá Lucie

Tento ostrov je samostatným státem, ale hlavou státu je britská královna Alžběta II. Na Svatou Lucii jsem se moc těšil, neboť v našem itineráři vycházela oslava příchodu nového roku 2013 právě na tuto ostrovní zemi. S hrůzou jsme v dubnu zjistili, že drtivá většina

návštěvníků si vybrala tento ostrov pro silvestrovské oslavy též, a kapacita ubytovacích zařízení je téměř vyčerpaná.

Naštěstí se Davidovi povedlo zařídit rezervaci v Italian Guesthousu v turisticky atraktivní oblasti severní části ostrova. Dokonce se podařilo zařídit za malý peněžitý obnos vyzvednutí na letišti a dopravení na ubytování. Letadlo, kterým jsme na ostrov přiletěli, a následná pohraniční kontrola způsobily, že jsme měli hodinové zpoždění. Před letištem na nás nikdo nečekal, třebaže se nám nabízeli ochotní taxikáři. A aby toho nebylo málo, začalo pršet. Ještěže na letišti byla směnárna a my se tak dostali k východokaribským dolarům.

V informacích byli vstřícní a mohli jsme si náš odvoz zavolat telefonem. Dověděli jsme se, že italská centrála nepředala informace o našem přiletu, přestože je David průběžně informoval. Nezbyvalo než využít poslední taxi, které nás přiblížilo k našemu vytouženému ubytování. Po počátečních strastech se na nás usmálo i zapadající slunce a my jsme první svatolucijskou noc trávili v postelích.

Nejdříve jsem brblal, neboť jsem sdílel lůžko s Davidem v přijímací hale. Lůžko je možná nadsazený termín, neboť jsme spali téměř na zemi pod schody. Oproti Zdeničce, která měla vlastní chambre séparé, jsme měli alespoň větrák.

Svatá Lucie nabízí mnoho podnětů turistům, hlavně těm, kteří připlují velkými turistickými loděmi. Nezávislí cestovatelé, mezi něž se hrdě řadíme, musejí posbírat drobký, které na ně zbydou.

Třeba plavba za delfíny a velrybami se neuskutečnila, neboť nepřišla loď. Tak se organizovaný zájezd neuskutečnil. Přesto jsme se na ostrově nenudili.

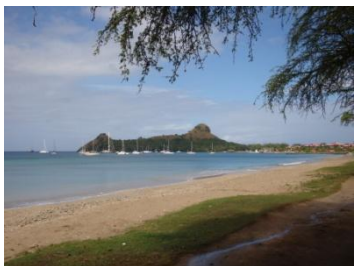
Podnikli jsme návštěvu hlavního města. Všichni nás upozorňovali, ať si dáváme na své věci pozor, že ve městech šíleně bují pouliční kriminalita. Hrozí okradení, znásilnění a jiné tělesné újmy. Přesto nás to neodradilo a do Castries jsme se vypravili. Ze severu vede do města silnice, o které se dá říci, na karibské poměry, že je dálnicí.

Samotné město opravdu není ničím zajímavé a turisté do něj nejezdí. My jsme si prošli centrum, nahlédli do katedrály a vyzkoušeli nám neznámý fast food. Jeho název jsme si počeštili na Kostelní kuře a zodpovědně musím prohlásit, že víckrát do této rychloobčerstvovny nevkročím. Jenže v jižní části Malých Antil je poměrně složité najít restauraci, kde bychom uspokojili naše chuťové potřeby.

Představy o karibské kuchyni plné mořských živočichů splňují pouze resortní restaurace. Tradiční karibská kuchyně využívá hlavně zeleninu a kuřecí maso. Sem tam se objeví i vepřové. Je to dáno tím, že na malých ostrovech se dají chovat pouze prasata a

drůbež. I zkusili jsme pouliční kiosek a dali si výtečné pečené kuře s rýží, ale to nemůžete jíst celý měsíc. Zvláště jedu-li do Karibiku na humry a mořské ryby! Se Zdeničkou jsme se shodli, že na Svaté Lucii se humra vzdáme a zkusíme to na jiných ostrovech, kde k tomu budeme mít tu pravou atmosféru.

Během týdenního pobytu na tomto malebném ostrově jsme podnikli řadu sportovních výkonů. Když pomínu obligátní koupání v moři, musím vyzdvihnout naše výškové rekordy! Už před příletem do Karibiku jsme se dohodli, že příchod roku 2013 oslavíme výstupem na Gros Piton. Tak abychom na Nový rok nebyli zaskočení netrénovanými těly, rozhodli jsme se, že

pokoříme nedaleký Pigeon (Holubí) ostrov, na kterém se nacházejí dva nevelké kopce se sedlem.

Vstup na ostrov, který už dávno není ostrovem kvůli nasýpané hrázi, je zpoplatněn. Na ostrově se nacházejí ruiny bývalých kasáren britské posádky, která na severu hlídkovala, aby ostrov neobsadili Francouzi z nedalekého Martiniku! Ostrov je využíván k romantickým svatebním obřadům a my jsme měli štěstí, že jsme přípravám obřadu byli přítomni. Ke slavnostní tabuli nás však svatebčané nepozvali.

Nejdříve jsme se rozhodli pokořit vyšší kopec, neboť jsme byli plni síly. Netrénovaná těla se začala v půlce výšlapu bouřit. Překonali jsme sami sebe, opět duch a vůle zvítězily nad tělem a my jsme se s vypětím posledních sil zahleděli směrem k Martiniku.

Sestup do sedla a následný výstup do ruin pevnosti nás v tropickém klimatu stálo už všechny síly. Masírovali jsme si ztuhlé svalstvo a objevovali díky bolesti i ty svaly, o kterých jsme neměli ani potuchy. Jsem zvědav, jak dopadne novoroční předsevzetí o Gros Pitonu.

Před tímto heroickým výstupem nás však čeká ještě dvojí silvestrovská oslava. Zamluvili jsme si místa v luxusní restauraci a silvestrovsky vyšňoření jsme zasedli k bohatému menu. Během předkrmu jsme oslavili vstup České republiky do Nového roku myšlenkami na naše blízké. Chutný předkrm a dobré víno nás však naladilo na další chody a oslavy v ČR jsme pustili ze zřetele.

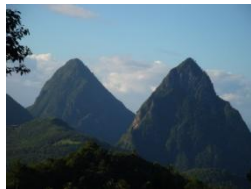

Večeře skončila kolem 23. hodiny a my se dohodli, kvůli časnému zítřejšímu vstávání, že příchod roku 2013 oslavíme již v našem ubytovacím zařízení. Svatá Lucie nezklamala a o půlnoci proběhl v hlavním městě ohňostroj, který z našeho vyvýšeného sídla byl dobře vidět.

Ranní vstávání proběhlo bez komplikací a námi najatý průvodce na nás v sedm hodin čekal. Dověděli jsme se, že měl problém naše dočasné sídlo najít, neboť název Italian Guesthouse nikdo na Svaté Lucii nezná. Svatolucijský název je I Mary Hotel, což nikdo z nás netušil. Celý silvestrovský večer, kdy my jsme se bavili v restauraci, projedil vesnici i

přílehlé městečko a hledal nás. Naštěstí je natolik zodpovědný, že nás našel. Projíždíme v pohodlném autě západní pobřeží ostrova a po necelé hodině a půl zastavujeme na úpatí hory Gros Piton.

Zde nás svěruje do péče horské průvodkyně, která má pracovní náplň doprovázení turistů na vrchol. Průvodkyně je silně neosobní a na náš vkus velmi rychlá. Žene nás do kopce a ještě se diví, že jí nestačíme. Při povinné zastávce na vydýchání, funguje to tak, že na nás počká 15 – 20 minut na určeném místě, a jakmile dorazíme, pokračuje ve výstupu, se stačím zeptat, kolikrát denně toto absolvuje. Lakonická odpověď zní: „Normálně 2x, ale dnes to bude zřejmě pouze jednou!“ Při výšlapu nás čekali ještě dvě krátká zastavení.

Při jednom z nich se nám otevřel výhled na sousední Malý Piton, který je však přístupný pouze s horolezeckým vybavením.

Po devadesáti minutách strmého výšlapu jsme stanuli na vrcholu. Tudiž Gros Piton je dobyt! A my jsme splnili svůj novoroční závazek.

Vrchol je však zarostlý bujnou vegetací, takže neskýtá zamýšlený panoramatický rozhled po ostrově. Sestup je samozřejmě náročnější, ale po třech hodinách s nevlídnou průvodkyní se setkáváme s naším ranním průvodcem, kterého ubezpečujeme, že to stálo za to. Já skromně dodávám, že jednou za život!

A aby naše dobrodružství na Svaté Lucii bylo kompletní, zmíním se o vycházce do pralesa. Před třemi roky jsme byli uneseni z lanových atrakcí na Svatém Martinovi. Tato zábava doznala patřičného rozkvětu a lanové centrum bylo zřízeno i na Svaté Lucii. Vybrali jsme si trojkombinaci, tj. pralesní tramvaj, jízdu na lanech a procházku pralesem.

Přes počáteční problémy s dopravou do pralesa jsme nakonec v požadovaném čase stanuli u brány parku. Dostali jsme instrukce, výstroj a nasedli do tramvaje. Jedná se o klecovou lanovku, kterou jsme vystoupali do nitra pralesa. Jelikož se jedná o turistickou atrakci, tak o zvířeně, včetně té ptačí, si můžeme nechat pouze vyprávět průvodcem. Já jsem ocenil, že na alespoň jeden svatolucijský kopec se nemusím osobně drápat.

Lanová dráha se skládala z deseti přejezdů, ale přejezdy byly krátké a naše skupina početná. Takže celkem nuda a samá čekání. Závěrečná procházka pralesem spočívala v tom, že jsme se vrátili od posledního lanového stanoviště k tramvaji.

Velice mě mrzelo, že jsme neviděli žádného zástupce svatolucijské fauny. Ptal jsem se alespoň po endemickém svatolucijském papouškovi, který je ve státním znaku a je kriticky ohrožený. Doporučili mi, abych si v letištní hale při odletu prohlédl nástěnku, kde jsou nafocené snímky tohoto vzácného opeřence.

Pokud někoho zajímá filatelistický pohled na Svatou Lucii, tak příkládám tyto informace. Pošty na Svaté Lucii jsou umístěny tak, že není problém s jejich návštěvou. Na Silvestra je pracovní den, tudiž jsem neměl problém s nákupem známek. Cena známky do Kanady je 65 východokaribských centů, do Evropy 70 a do Malajsie 75. A poštovní služby jsou rychlé a spolehlivé.

Svatý Vincenc a Grenadiny

I hlavou státu Svátý Vincenc a Grenadiny je britská královna Alžběta II. Ovšem jak je poslední dobou zvykem, má i titul královny Svatého Vincence a Grenadin. Na sousední ostrov jsme se dostali letem přes Barbados. Neptejte se, proč zrovna tímto způsobem přepravuje karibský letecký dopravce své zákazníky. Letiště na Svatém Vincencovi je poměrně malé a nemůžou zde přistávat velká letadla ze zámoří. S rozvojem cestovního ruchu přistoupila vláda této ostrovní země k tomu, že buduje nové větší letiště. Je to zřejmě zapotřebí, neboť na vrcholu turistické sezóny vládla na ostrově poklidná karibská atmosféra. Stát neoplývá luxusními resorty z důvodu špatné dostupnosti. Jak to bude vypadat, až se letos letiště zprovozní a otevře pro mezikontinentální lety, to si netroufám prorokovat.

Naše malé padesátimístné letadlo zastavilo před letištní budovou a my s nachystanými pasy a vyplněnými vstupními formuláři postupovali k imigračním úředníkům. Dověděli jsme se, že nám chybí jeden důležitý formulář, který jsme v letadle neobdrželi. V klidu jsme tedy vyplnili chybějící formulář a opět postoupili ke kontrole.

Opět nastalo to, čeho jsem se obával. Naše ubytovací zařízení neznali. Ukázal jsem tedy zvací dopis, který jsem od Ariho, našeho budoucího pana domácího, obdržel pro účel imigrační kontroly. Úředníci se radili, ale pak mávli rukou a kýžená vstupní razítka pomalu zasychala v našich pasech.

S Arim jsme se poznali pomocí sociální sítě. Přesněji napsáno, on mou podobu znal, já jen pouze z popisu – běloch bez vlasů. Při východu z letiště jsem hledal urostlého bělocha s holou hlavou. Je fakt, že Ari je jediný občan Svatého Vincence a Grenadin, který neoplývá vlasovým porostem. Přesto na nás nikdo nečekal! Ó já, to i domluva s lidmi z Oceánie byla účinnější. V tu chvíli se ke mně přitočil malý mužík s černými zrcadlovými brýlemi, osmahlou pletí a holou hlavou. Hurá! Setkali jsme se tak, jak jsme měli naplánováno.

Ari nás posadí do svého auta a zaveze nás na ubytování. Máme krásně zařízený byt 3+kk. Úspěchem je, že máme dvě ložnice, tj. dámskou a pánskou. Zdenča tentokrát získala pokoj s klimatizací i větrákem. My s Davidem zabíráme pokoj pouze s klimatizací, ale máme každý svou postel!

Obývací pokoj se skládá z jídelny a obýváku. Cítíme se jako doma. Jeden zádrhel se však okamžitě vyskytl. Uondání přeletem si dáme sprchu. Galantně pouštíme Zdenču, pak jde do sprchy David a nakonec já. Sprcha je příjemná, lehce ovladatelná a je vyvedena rovnou ze zdi. Jelikož si dopřávám při sprchování proudy vody, roztočil jsem kohoutky na maximum. V tu chvíli mě něco klepne přes hlavu a stříkající voda je po celé koupelně.

Hlavice sprchy nevydržela nápor vody. Snažím se sprchu zašroubovat zpět do zdi, ale zjišťuji, že je závit rozlomený. Při bližším ohledání vidím, že na závitě jsou zaschlé stopy

po lepidle. Vyrážím za Arim, který tímto incidentem není překvapený. Vezme náradí a během pár minut máme opět funkční sprchu.

Svatý Vincenc je pro Zdenču potápěcí destinací, přes Ariho jsme domluvili potápění. Zatímco Zdenča s lahvemi objevovala krásy podmořského světa, nás vzal Ari a jeho manželka Cathy na opuštěnou pláž, abychom si zašnorchovali. Při převlékání do šnorchlovacího jsem objevil, že nejsme zřejmě první Češi na této pláži. Pod palmou na kamenech jsem objevil pozdrav domova – světoznámou žiletku značky Astra.

Ari nám sliboval bohatý korálový život, ale nutno přiznat, že v tomto mě Karibik zklamal. Když někdo šnorchluje v zahradě Indického oceánu na Maledivách, přijdou mi jiné destinace nevýrazné a chudé. V tom mě usvědčuje i Zdenča, která však nedá dopustit na Rudé moře a egyptské potápěčské destinace.

Přesto se Ari vytasí s faktem, že zde žijí mořští koníci. A vidět mořského koníka bylo pro mne zážitkem. Třebaže s Davidem prohledáváme mořský trávník, nemáme štěstí a mořské koníky si můžeme prohlížet pouze na fotografiích potápěčského klubu.

Na ostrově jsme s Arim zažili tři lokality, kde jsme prozkoumávali krásy pod hladinou Karibiku. Musím si právem přičíst nějaká prvenství v této pro mne nepřiliš atraktivní činnosti.

Odmalička mám velký respekt k vodnímu živlu a mořské hlubiny ve mně vyvolávají strach. Mezi ta prvenství patří plutí s hejnem ryb. Naprosté uvolnění jsem zažil, když jsem se stal členem hejna stříbrných ryb a deset minut s nimi brázdil mořské vody. Dále se mi díky Zdenče podařilo vidět dvě murény a na oplátku jsem mohl Zdenču přivolat k pozorování chobotnice.

Po Zdenčině ponoru jsme se měli všichni sejít a společně poobědvat. Jaké bylo pro nás překvapení, když jsme zjistili, že člun je již zpět a Zdenča nikde. David začal Zdenču prozvánět, ale neozývala se. Ptali jsme se lidí ve vsi, zda Zdenču neviděli. Parta zhulených mladíků nás sice ubezpečovala, že s nimi atraktivní blondýna pobyla při kouření trávy, ale rozhodně to nebyla Češka, neboť mluvila rusky. Na naše naléhání, jak ta ruština zněla, jsme z nich dostali: „Nazdar kucí!“ Tak nám bylo hnedle jasno, že to je naučila naše Zdenča.

Vypravili jsme se tedy do vily, abychom zjistili, že Zdenčin mobil leží v klidu na stole. Celí bezradní jsme netušili, kde Zdenču hledat. V tu chvíli přijíždí ostrovní veřejná doprava – mikrobus a z něj vystupuje naše Zdenička. To bylo radosti ze shledání!

Hlavní město Kingstown je snad ještě menší než hlavní město Svaté Lucie. Fakticky se jedná o dvě ulice souběžné s pobřežím, které jsou propojené malým počtem kolmých uliček. V Kingstownu není téměř nic zajímavého. Až na jednu výjimku, kterou je botanická zahrada. Nejsem vyznavačem botanických zahrad, ale před touto klobouk dolů. Ari byl natolik schopný, že nám domluvil prohlídku zahrady s místním profesorem botaniky Sinclairem. Profesor byl neskutečný, při západu slunce nám ukázal všechny zajímavé karibské rostliny: fikus benjamínek, což je regulární vysoký strom, mandlovník – s ochutnávkou sladkých mandlí, sloní strom, skořicovník, růžový zázvor, královskou palmu a strom plodící muškátové oříšky – jeden jsem získal od profesora darem.

Tak poutavou botanickou přednášku jsem nezažil. Ten vážený a moudrý profesor podával informace zábavnou formou, radoval se z našich znalostí a dokázal si ze sebe udělat humor, a to velmi milý a laskavý. Vyvrcholením prohlídky botanické zahrady byli svatovincenčtí papoušci. S přibývajícím soumrakem se začali tito opeřenci hlasově projevat, neboť byl čas večerního krmení. Dostali jsme se mezi ně do klecí a mohli si tohoto endemického vzácného papouška prohlédnout zblízka.

Svatý Vincenc si mě přivínil. Teprve až tady a teď dokážu vnímat krásy Karibiku a opravdu si odpočinout. Vůbec se nedivím filmařům, že zde natáčeli Piráty z Karibiku. Ari nás vzal na místa, kde

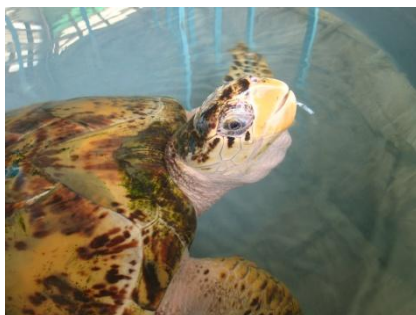
filmaři po sobě zanechali stopy. Najednou se procházíme po molu, kde kapitán Jack Sparrow zjistí, že mu jeho Černá perla mizí. Je tu zřízeno i muzeum s fotografiemi herců, štábu a scén z filmu. Filmaři zde zanechali mnoho rekvizit i kulis.

Mezi rekvizitami hrají prim vyskládané dřevěné rakve. Zdenča, filmařka naší výpravy, ihned chce točit nějaké akce. Ulehnu tedy do rakve, která je opřená o kulisový dům. Dům i rakev nápor mého těla vydržely, ale režisérka není spokojená. Potřebovala akci, dostat život na film a jediný herec po ruce si ulehne do rakve. Vyloženě mrtvá scéna.

Jelikož název tohoto státu je složen ze jména hlavního ostrova a Grenadin, které se jako perly táhnou od Svatého Vincence na jih ke Grenadě, rozhodli jsme se navštívit i Bequii – největší grenadinský ostrov.

Z Kingstownu vyplouvá trajekt, který míří přímo do Port Elizabeth – hlavního přístavu ostrova Bequia. Pokud atmosféra Svatého Vincence je poklidná, tak zde je už naprostý klid.

V přístavu se pohupují jachty a na nich vychutnávají bohatí majitelé sladké karibské nicnedělání. To však není nic pro nás. Toužíme tento malý ostrov prozkoumat. Na ostrově je záchraná stanice mořských želv – konkrétně karet obrovských.

Třebaže to není z přístavu daleko, pouhé 3 km, objednáme si odvoz. Při příjezdu ke stanici zjistíme, že v sobotu je zavřeno. Naštěstí je majitel a zachránce želv v jedné osobě přítomen a na naši prosbu odemyká želvinec. Nejedná se o klasickou zoologickou zahradu. Můžeme sledovat fáze růstu od malých želviček přes odrostlé až k dospělým jedincům. Těch je tu nejméně, neboť jsou pravidelně vypouštěni do moře.

Po prohlídce se vracíme zpět do městečka a najímáme si vodní taxi, které nás zaveze na nepřístupnou pláž, kde se oddáváme slunění a koupání v teplých vodách Karibiku. Jediná má obava pramení z toho, že odtud není úniku, tak mi nezbývá nic jiného než věřit, že taxikářka pro nás v dohodnutý čas opravdu připluje. Čas se nachýlil a za útesem se vodní taxi objevilo. Naštěstí jsme stihli i zpáteční trajekt do Kingstownu a je patrné z osádky cestujících, že Bequia je výletním místem obyvatel hlavního ostrova.

Trinidad a Tobago

Republika Trinidad a Tobago nás přivítala deštěm. Měli jsme smíšené pocity, když jsme viděli, že okolní plochy letiště jsou mokřady. Ale to nejhorší nás teprve čekalo. Na letišti čekáme dvě hodiny na kufry. Po dvou hodinách nám letištní personál oznámí, že na Svatém Vincencovi zapomněli naložit veškerá zavazadla. Nahlásíme adresu hotelu a ubezpečujeme se, že kufry do večera přiletí, neboť mezi těmito zeměmi panuje čilý letecký ruch. David a já se s kufrem shledáváme po 30 hodinách, bohužel celý pobyt v této jihoamerické zemi je poznamenán tím, že Zdenčin kufr nedorazil společně s našimi. Zdenča se svého kufru, tj. oblečení, nabíječek a zásob dobrůtek, dočkala až den před odletem.

Trinidad je největším ostrovem Malých Antil a blízkost jihoamerického kontinentu z něj dělá po stránce fauny zajímavou destinaci. Podnikáme dva výlety do přírodních rezervací. Obě dvě jsou vyhlášenými bažinami: Nariwa i Coroni.

Naše první cesta vede do Nariwy. Tento výlet domluvil David a dlužno říci, že vše domluvené fungovalo, ať už to byl ranní odjezd, způsob dopravy, tak organizace. Rezervace Nariwa byla vyhlášena teprve nedávno a je to na infrastrukturu znát. Zdenča si chce před výletem do bažin odskočit. Průvodce jí ukazuje zděnou kadibudku. Jenže kadibudce

chybí to nejdůležitější – záchod, nebo aspoň díra do země. Takže Zdenča dává přednost okolní přírodě a vyslouží si uznalé pohledy místních.

Nasedáme na loďku a plujeme mokřadem. Občas v dálce zahlédneme solitérní ptáky. Najednou se k naší loďce přiblíží vlnky. Vlnky vznikají rozrážením stojaté hladiny ostrým předmětem. Když pořádně zaostřím, vidím, že se nejedná o ostrý předmět, ale o kajmaní šupiny. Naštěstí se jedná spíše o zvědavého kajmánka, přesto nemám potřebu si ho pohladit.

Uprostřed bažiny vystoupíme na pevnou půdu ostrova a místní průvodce nám slibuje opice. Pachtíme se za nimi pralesem, ale opice pouze slyšíme. Jen k závěru naší vycházky nalézáme opičí trus. Máme však štěstí na dikobraza. Nahoře ve větvích si hová a spí, neboť je to noční živočich. Do dneška jsem si myslel, že dikobrazi žijí pouze na zemi.

Hlavním cílem tohoto výletu mělo být setkání s kapustňáky. Bohužel tito vzácní živočiši nežijí v této části mokřadu.

Caroni rezervace slibuje úžasné pozorování ibisů nachových. Nejedná se o soukromou návštěvu, ale o organizovanou turistickou atrakci. Schází se nás asi 80 a potkáváme se tu i s českým párem. Jsme usazeni do velkokapacitních člunů a vyrážíme. V Nariwě jsme sledovali východ slunce na východní straně ostrova, v Caroni sledujeme na západní straně západ slunce. Rudě zbarvenému západu slunce velmi dobře konkurují rudě zbarvené stromy. Zde je totiž největší nocležiště nachových ibisů. Během 15 minut se slétnou ze všech stran a ukládají se ke spánku.

A opět nás na loďce zastihuje tropická přeháňka. Naštěstí jsou lodníci vybaveni celtami, které přes loď přesouváme. Jen je třeba, abychom celtu přidržovali. To nepochopila rodina ze Spojených států amerických. Otec s matkou a tři dospělí synové. Ti vytáhli pláštěnky a celtu nikterak nepřidrží. Všechna voda z cely stéká do lodě. Ani přes několikeré upozornění nejsou schopni spolupráce a pouze parazitují a snaží se urvat nejlepší místa pro focení. Zadostiučinění se dostavuje ve chvíli, kdy se nám podaří nastavit

celtu tak, aby voda stekla odpornému americkému otci za límec.

Hlavním městem je Port of Spain. To nemá vůbec dobrou pověst. Při denní prohlídce města si všímám, že všechny obchody mají mříže přes dveře i okna. Ve všech průvodcích se dočtete, že je to město pouliční kriminality, ozbrojených loupeží atp.

Nemůžu nic z toho potvrdit. Dokonce Zdenča s Davidem si jeden večer udělali bobříka odvahy a nasávali noční atmosféru města. Uchváčeni byli speciálními bubeníky připravujícími se na karneval, kteří bušili karibské rytmy do zvláštních kovových kotlů. Mně se ulevilo, když se nad ránem v pořádku vrátili.

O Port of Spain můžu bez nadsázky psát jako o tepajícím velkoměstě Karibiku, které trpí známými neduhy – dopravními zácpami. Přesto Davida obdivuji, že v tomto městě bezchybně řídil osobní automobil.

Druhým velkým městem Trinidadu je San Fernando, který není téměř ničím zajímavý. Snad pouze tím, že na náměstí je odstavená lokomotiva. V současné době nemá tato ostrovní republika ani kilometr kolejí. Železniční doprava zde byla zrušena v roce 1966.

U ostrova se našly velké zásoby ropy a asfaltu. Tím je přechod ze železnice k silniční dopravě logický.

Na Trinidadu se nachází asfaltové jezero. Takováto jezera jsou na světě pouze tři. Trinidad, nedaleká Venezuela a Kalifornie se mohou touto raritou pochlubit. Zdenča se rozhodla, že bude Davida k asfaltovému jezeru navigovat, neboť podle jejích slov je ostrov

nevelký a silniční infrastruktura přehledná. Během hodiny jsme si tak stačili prohlédnout absolutně nezajímavé kouty Trinidadu. Naštěstí jsme se přes Zdenčinu snahu dostali na silnici vedoucí k tajemnému jezeru.

Asfaltové jezero je přesně takové, jak si ho určitě představujete. Černé, tajemné, lepkavé a bez života. Průvodce, nejsme hazardéři, abychom se odvážili na hladinu jezera bez doprovodu, nám jasně ukazuje, jak rychle mizí předměty v jezeře. Pokud by z nás někdo šlápl vedle, nedokáže mu už nikdo pomoci.

Procházka po měkké asfaltové hladině je úžasná. Pocity z chůze jsou podobné, jako bychom našlapovali na ostrůvky rašeliny. Překvapilo mě, že není ve vzduchu typický zápach asfaltu. A stejně tak našlapovali po hladině i černí ptáci ne nepodobní supům. Naštěstí jsme se nestali jejich kořistí. Tam, kde nad asfaltem zvířezila voda, rostly a kvetly lekníny. Takže i toto nehostinné místo není bez života.

Nejkrásnější pláž Trinidadu se nachází však na opačné severní straně ostrova. Abychom se tam dostali, musíme překonat poměrně vysoké horstvo. Hory se zdají vysoké, neboť zbytek ostrova je rovinatý.

Pláž je opravdu překrásná a podobnou jsme na Trinidadu nikde neviděli, ale když my jsme z Barbudy zvyklí na jedenáctikilometrovou pláž, kterou jsme měli sami pro sebe. Takže nás ničím neuchvátila a David se Zdenčou se domluvili, že nám nestojí ani za smočení. Vypravili jsme se proto do západního cípu ostrova, kde se má nacházet Editin vodopád.

Cesta k vodopádu vede od parkoviště pralesem. Stezka je dobře prošlapaná, tak není problém s chůzí. Cestou mímám kakaovníky s uzrálými plody. K vodopádu dorážím před Davidem a Zdenčou. Vodopád je vysoký, ale kvůli nedostatku srážek, i když každý den byla nějaká přeháňka, není mohutný. Co je však nepříjemné, že jsem svým tichým příchodem vyrušil milenecký pár.

Naštěstí měli oblečení po ruce a já jsem jim taktně dopřál soukromí. Takže když dorazili moji dva spolucestující, bylo vše už v pořádku.

Cestou zpět nám nad hlavami přeběhla tlupa opic. Nejdříve šly matky s mláďaty, pak odrostlí jedinci a tlupu uzavíral statný opičák. Ten si nás nedůvěřivě prohlížel, pak zjistil, že nejsme ničím nebezpeční, tak se producíroval a nakonec zmizel za svou tlupou. Když jsme večer vyprávěli recepční, že jsme potkali opice, záviděla nám, neboť jí se toto setkání nikdy nepoštěstilo.

Poznání této země by bylo neúplné, kdybychom nenavštívili i menší ostrov Tobago. Podnikli jsme vnitrostátní let mezi těmito blízkými ostrovy. Na Trinidadu nás přesvědčovali, že na Tobagu nic není, obyvatelé jsou líní a hloupí a nejraději okrádají bílé turisty. Když jsme na Tobagu přistáli, dověděli jsme se úplně stejný popis, avšak přiřčený obyvatelům Trinidadu.

Na Tobagu jsem půjčil auto, abychom si mohli celý ostrov v klidu prohlédnout. Provoz tu je oproti Trinidadu nulový, tak se mi řídilo dobře. I zde jsme navštívili vodopád se samozvaným průvodcem. Abychom se vyhnuli pokladně, museli jsme se brodit říčkou, ale vodopád za to stál. Průvodce se snažil, aby nám popsal faunu i flóru. Dověděli jsme se, že ten modrý pták, kterého jsme zahlédli má nějaké divné jméno, tak se mu prostě říká modrý pták, atp. Každá rostlina podél cesty je léčivá a všechny léčí rakovinu.

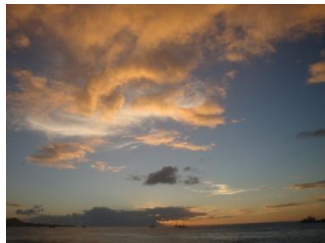

Problém nastal s placením, neboť na začátku jsme si dohodli cenu za všechny a najednou to zkouší, že za osobu. Dokonce by to vyšlo draž, než kdybychom zaplatili oficiální vstupné. Nakonec jsme shodu našli.

Další cesta nás vedla k vyhlášené restauraci na stromě. V nabídce měli humra, ale průvan nás od konzumace této lahůdky odradil a já nelitoval, neboť kuře na houbách bylo skvělé. Ostrov jsme projeli téměř celý a na sklonku dne bez problému odletěli zpět na Trinidad.

Grenada

Přeletem na další ostrov Malých Antil jsme opustili Jižní Ameriku a vrátili se zpět. Grenada nás uvítala krásným počasím. Vstupních formalit jsem se obával, neboť Grenada na krátký čas zavedla vízový režim pro občany České republiky. Už na Trinidadu při odletu se nás ptali, zda máme víza. Naštěstí jsem měl při sobě dopis z grenadského ministerstva

zahraničí, který jasně deklaroval, že my vízum mít nemusíme. Naštěstí vše dobře dopadlo a my jsme na tento kouzelně malebný ostrov mohli vstoupit.

Moje generace si vybavuje název tohoto ostrova, kterému formálně též vládne Alžběta II., kvůli podzimu roku 1983, kdy Spojené státy americké v součinnosti s některými státy Karibiku provedly vojenskou invazi, aby zabránily socialistickému směřování Grenady. Socialistická Kuba byla, a vlastně je, pro Spojené státy až dost.

Grenada je ostrovem, který uzavírá pás drobných ostrůvků – Grenadin. Patří k nejchudším zemím tohoto regionu a k tomu ji ještě v nedávné době poničily hurikány. Na Grenadě má Zdenča domluvené další ponory. Touží se podívat k vraku Bianca, novodobému to Titanicu, ale kvůli proudům to není možné. Prohlédne si tedy jiný vrak. Pak se společně vydáváme k podmořské galerii. Na Grenadě byla tato instituce zřízena prvně. V jedné grenadské zátoce jsou umístěné podvodní sochy. Dostáváme instrukce a vybavení šnorchly hledáme ve vodní spouště lidské výtvořiny. Musím přiznat, že sochy na mne působí démonicky. Je v tom určitá mystika, když na vás z temné vody vykoukne nejdříve přízrak, který z tušených obrysů nabývá konkrétní podoby.

Pláže na Grenadě jsou parádní a užíváme si dosyta slunných teplých dnů, mírných mořských vlnek a karibské pohody. Teď je ten správný čas na humra. Necháváme si od paní domácí poradit dobrou restauraci a trávíme v ní pár večerů. Hlavním chodem je samozřejmě humr a tak lahodně upravený, že mám boule za ušima. I Zdenča je spokojená, neboť od minulé návštěvy Karibiku se dožaduje koktejlu s paraplíčkem. Jelikož vím, jak to v Karibiku chodí, vezu paraplíčka z Prahy a domlouvám se s číšníkem, aby její pohár náležitě vyzdobil.

Ve vnitrozemí Grenady se nachází přírodní bohatství ostrova; ve velkém se tu pěstují kakaovníky a hlavně muškátovníky pravé, jejichž plod se dostal i na státní vlajku. Na ostrově existují asi tři továrny na zpracování muškátových oříšků. Slupka se zpracovává na džem, blána pokrývající samotný ořech se suší a prodává pod názvem muškátový květ a samotný usušený oříšek je vrcholem zpracování tohoto plodu. Měli jsme možnost si tento voňavý zpracovatelský průmysl prohlédnout.

Při zpracování kakaových bobů mě překvapilo, že se nejedná o voňavou záležitost. Při fermentaci bobů se uvolňuje nakyslý zápach. Výsledná čokoláda je však záležitostí gurmetskou a nedivím se, že Aztékové považovali nápoj z kakaava za božskou záležitost.

Na ostrově se zpracovává i cukrová třtina. Nejde tak ani o výrobu cukru, který je pevně svázán mezinárodními obchodními pravidly, ale ze získané sladké šťávy se pálí vyhlášený rum. Co ostrov Karibiku, to zaručený recept na ten nejlepší. Po domácí metanolové aféře jsem však velmi opatrný, co se

ochutnávек rumu týká. Naštěstí vše dopadlo dobře a požitím kvalitního rumu jsem si nezvýšil počet dioptrií.

Ubytování jsme byli nedaleko letiště, což pro Davida byla vysoce přidaná hodnota. Pozorovali jsme každý den přistání a vzlety letadel. Hustota provozu letiště je nízká, takže se stalo, že některý den jsme viděli pouze vzlet. Já jsem navázal na svou tradici ze Svatého Vincence a v noci jsem z nočního stolku shodil lampu, která se rozletěla na kusy. Teprve po destrukci tohoto vybavení pokoje jsem zjistil, že i na Grenadu pronikl známý švédský řetězec. Nutno podotknout, že jsem za vázu byl nucen zaplatit.

Hlavní město Saint George's není ničím zajímavé. Nachází se tu přístav, kotviště jachet, hlavní pošta, vládní budovy a pevnost Svatého Jiří. K pevnosti se vážou události z roku 1983. Maurice Bishop, národní hrdina Grenady, po kterém je pojmenováno mezinárodní letiště, začal rozvíjet vztahy s Kubou a ostatními státy socialistického bloku. Byl přesvědčený marxista. Vyhrál volby a byl lidmi milován. Ultrakomunistické křídlo strany však nespátkovalo v Bishopovi záruku rychlého přechodu k socialismu. V této době je hlavou státu stále Alžběta II.! Bishopa tvrdé jádro uvěznilo v domácím vězení. Jenže lidé Bishopa osvobodili a velebili jej. Tak pučisté Bishopa zajali znovu a věznili ho v pevnosti, kde byl posléze i popraven. A to byla jedna ze záminek k invazi na ostrov a po několika týdnech byla socialistická revoluce zcela potlačena.

Letos tomu bude třicet let, přesto frustrace z invaze mezi lidmi je, zvláště mezi starší generací, a dodnes rozděluje společnost. Naštěstí jizvy jsou téměř zacelené a boje připomíná jen staré opuštěné letiště s dvěma vraky.

Jeden vrak letadla je společnosti Aeroflot a druhý patří Cubaně – kubánské letecké společnosti. Budovy letiště slouží jiným účelům a kolem ranveje se pasou kozy a krávy.

Grenadu jsem si zamiloval a je to pro mne nejkrásnější ostrov, který jsme na této výpravě navštívili.

Barbados

Poslední ostrov letošního putování je Barbados. Na Barbadosu jsme měli již dvě mezipřistání, ale tentokrát nás čeká vstup a pobyt na území, jehož hlavou je opět britská panovnice Alžběta II.

Na Barbados nám zbylo nejméně času, tak jsme si ani peníze neměnili. Ubytování jsme měli v přímořském hotelu, kterému však chyběla pláž. To nebylo na škodu, neboť David půjčil automobil a na krásné bělostné pláži na západě ostrova jsme se během hodinky dopravili. I Barbados je sužován dopravními zácpami.

Hlavní město Bridgetown se dá považovat za město, ale jedinými dominantami je most s bránou do města a barbadoský parlament postavený v anglickánském slohu. Jinak Barbados je plochý ostrov, čímž se od vulkanických ostrovů velice odlišuje. Pokud se pozorně zadíváte na mapu, uvidíte, že Barbados leží stranou od náhrdelníku Malých Antil. Mnoho obyvatel Karibiku prohlašuje o Barbadosu, že je nudným ostrovem. Na první pohled se dá s tímto tvrzením souhlasit. Kdo však prahne po skvělých čistých a liduprázdných plážích, pro toho je Barbados jako stvořený. Jen je důležité být na takovou dovolenou řádně finančně vybaven. Ve srovnání s ostatními nezávislými státy, které jsme navštívili, je jednoznačně nejdražší. Ale i zde se dá vyžít levně, třebaže pro batůžkáře to destinace není. Mně ostrov připomíná britskou Anguillu, kde jsme prožili jeden den.

Na Barbadosu jsme pobyli necelé čtyřicet čtyři hodiny a nedokážu posoudit, zda je to dostatečný čas k poznání ostrova. Před odletem do mrazivé Evropy jsme využili Barbados hlavně k lenošení na pláži. A na Davidův popud jsme vyzkoušeli jednu z mála atrakcí, kterou ostrov nabízí. Tou atrakcí, která Davida nadchla, je ponorka.

Já jsem si ponorku užil na Maledivách, Zdenča zná mořské hlubiny z potápění, ale nechtěli jsme Davida připravit o tento nevšední zážitek. Naštěstí se Davidovi v ponorce líbilo a byl hlubokým podmořským světem fascinován. Pro mne to bylo zklamání, neboť ponorka nebyla vybavena přídavnými reflektory, které by nám krásu korálů a ryb nasvítily. Zřejmě se nesmělo používat umělé světlo z toho důvodu, že jsme se zanořili v podmořské rezervaci.

Pohledem do kokpitu jsem nabyl dojmu, že kapitán vede ponorku tak, aby si z plavby užil nejvíce on a ne platící zákazníci. Neboť on měl stále před čelním oknem hejna ryb, zajímavé koráli i podmořský vrak.

To jsem ocenil i já, že díky tomuto ponoru jsem viděl, jak vypadá vrak v hloubce sta stop. Jinak vše bylo zahaleno do mléčné modři. S přibývajícím hloubkou se totiž ztrácejí barvy. První zmizí červená, pak oranžová, žlutá a zelená. Nakonec zbývá jen a jen modrá. Po vynoření jsme si alespoň v maketě kokpitu zahráli na vůdce ponorky.

Abych projel všechny ostrovy Malých Antil, musím navštívit ještě Guadeloupe, Dominiku a Panenské ostrovy. To však až příště!